

нощя върху стана на Лонгобардътѣ, умъртили първия имъ крал Агелмунда и зели съ себя си робии дъщеря му (⁹).

Но, споредъ нѣкои Арменски писатели, сѫществуваващето на Българытѣ въ Европа, възлазя на една по-далечна епоха, и тѣхното име са намѣрва въ факты, които принадлежатъ на древността. Тъй, споредъ свидѣтелството на Мойсей Хоренскый, който писалъ своята *Арменска Исторія* (¹⁰) кѫдѣ 450 г., разсказва, че въ негово време и много єще преди него, Българытѣ били познаты въ Армения като единъ силенъ народъ, който живѣялъ твърдѣ далечь отвѣждѣ *Кавказскытѣ горы*. Той иска да каже, че по-много отъ единъ вѣкъ преди Христа, именно при царя Арзаса I, който владѣше ерменскыя престолъ отъ 129—116 преди Р. Х., многобройна една колонія Българи, исплдены отъ земята имъ по слѣдствиѣ на междуособни боеве, дошли та са заселили въ тѣзи части на Армения, която лѣжи къмъ съверъ отъ р. Араксъ. Послѣ имъ устѣпили за жилище една часть отъ областта *Пазенъ*, която са назвала гория *Пазенъ* и *анфайд-Пазенъ*, сир. *Пазенъ безъ гора*. Арменскыятѣ историкъ ни назва даже и името на главата на тѣзи колонія — *Вундѣ* (Vound), който и даль името си на страната дѣто са поселилъ съ своя народъ. Туй име съ време послѣ са измѣнило и зели да го произносїятъ *Vanандъ*, Vanand.

Туй ясно показва, че Българытѣ били известни на Азіатците много по напредъ неже на Европейците. И по известията на Арабскытѣ и Персидски географи, тѣ първоначално живѣали по источната страна на р. Волга (у тѣхъ Атель), и владѣніята имъ

(⁹) Assem. cal. Eccl. t. II, p. 286.

(¹⁰) Historia Armeniaca, London, 1736, p. 90—100.